

1. MESOPOTAMIJSKA CIVILIZACIJA

Najstariji stanovnici Mesopotamije bili su Sumeri koji su se ovde naselili negde oko 5 000. godine p.n.e. Oni su stvorili klinasto pismo kojim je, uz izvesne promene, zapisana najstarija književnost sveta. Sumere su smenili Vavilonci, a ove Asirci.

Asirski kralj Asurbanipal (7. vek p.n.e.) osnovao je veliku biblioteku u gradu Ninivi, prestonici Asirije, naredivši da se celokupno znanje toga vremena (legende, predanja, medicina, astronomija, popis biljaka) zabeleži ili nanovo prepíše na glinene pločice i smesti u biblioteku (22.000 pločica). Zahvaljujući tehnicima pripremanja ploča (ispisivanje i pečenje), one su sačuvane i posle nekoliko hiljada godina.

U asirsko-vavilonskoj književnosti negovane su himne, tužbalice, basne (bajalice), priče o božanskim junacima. Među ovim pričama najpoznatije su dve: Inanin silazak u podzemni svet i Priča o potopu. Ova potonja uči će u Ep o Gilgamešu, ali i u tekstove Biblije.

Najbolje delo asirsko-vavilonske književnosti i jedno od najstarijih književnih dela uopšte jeste Ep o Gilgamešu, legendarnom junaku iz grada Uruka, za koga predanje kaže "samo jedna trećina Gilgameša je čovek, a dve trećine Bog". Ploče sa tekstom epa o Gilgamešu pronađene su većim delom u ruševinama Asurbanipalove biblioteke, a manjim delom u ruševinama biblioteke iz Nipura, koja je 1 500 godina starija od Asurbanipalove. Smatra se da je kao celina ep sastavljen oko 1 700. godine p.n.e., ali se misli da su pojedini njegovi delovi nastajali znatno ranije.

.....**NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA**.....

sano)" Perzopolis koji je bio kameni kompleks pravougaone osnove s brojnim sobama i stubištima.

sa najstarijim zakonima oko. 2300. p.n.e, Louvre

na svetu

2. Reljef u ploči obavezno ima otvor na ploči da bi se lakše postavljali na površinu zida. Ploče s otvorom imaju religijsku namenu jer one nađene uglavnom prikazuju vršenje verskih obreda.

3. Reljefi u steni obično slave istorijske događaje.

2. EGIPATSKA CIVILIZACIJA

Egipat, plodna oaza između Libijske i Arapske pustinje, kroz čiji uski pojas prolazi reka Nil. U toj dolini već 7000 godina zrači jedna od najvećih kultura čovečanstva. Herodot – grčki istoričar iz 5 veka p. n. e. je smatrao da je „ Egipat dar Nila“.

Egipatska civilizacija nametnula je sveukupnom sredozemnom prostoru svoj kulturni pečat. Stari Egipat obuhvata period u kojem je nastala i razvijala se egipatska država

.....**NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA**.....

anja pokazuju da je robovlasništvo u Starom Egiptu bilo veoma specifičnog karaktera, da se čak može reći da nije bilo klasično, već pomešano sa određenim oblikom najamničkog rada. U vreme najvećeg proširenja obuhvatala je prostor od Nubije do južne Sirije, ali je središte same civilizacije bilo uvek u dolini Nila. Ova reka je bila od ključnog značaja za razvoj Starog Egipta, što je ostavilo traga i u religiji i umetnosti. Među najznačajnijim civilizacijskim dostignućima koja se (koliko je poznato) prvi put sreću u Egiptu su: pronalazak stakla, hartije, lana, mastila, kalendara, časovnika, geometrije i azbuke; popis stanovništva, pošta, osnovno i srednje obrazovanje, monoteizam, široko rasprostranjena monogamija i etička filozofija. Egipatska civilizacija je dala veliki doprinos u unapređenju državne uprave, pisma, književnosti, nauke, medicine, arhitekture, vajarstva i drugih umetnosti.

...

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com